

AAN DE ZIJLIJN

Een man van rond de zeventig, slank gebouwd en met een wakkere blik, nam plaats naast mij in de zaal.

Het bleek een mededeelzaam type te zijn. Zonder enige vorm van inleiding trakteerde hij me op een omstandig verslag van zijn dagindeling: in de ochtend naar X, vervolgens 20 minuten tijd om snelsnel het middagmaal met zijn echtgenote te gebruiken om daarna hier ter plekke te belanden voor het bijwonen van een presentatie. In de late namiddag wachtte er een klus in gemeente Y, 's avonds nog naar een vergadering om ten slotte rond middernacht huiswaarts te keren. Glunderend rondde hij zijn relaas af met de opmerking dat zijn dag meer dan geslaagd zou zijn.

Toevallige ontmoetingen lokken soms interessante bedenkingen uit. Het haast kinderlijk enthousiasme van de man charmeerde me enigszins, maar deed me ook de wenkbrauwen fronsen. Dat je een dag met een uitpuilende agenda per definitie geslaagd noemt, die redenering volg ik niet.

Is het raar om me een beetje bezorgd te maken over generatiegenoten die pas tevreden en voldaan zijn met een volgepropt leven? Wat als het plots niet meer kan? Wat als het lichaam ons duidelijk maakt dat het stilaan wel genoeg is? Zijn wij daar op voorbereid?

Vroeg of laat noopt het verouderingsproces ons tot een inkrimping van onze activiteiten buitenshuis. Hoe verwerken we dat verlies? Wat doen we met dat universele verlangen om mee te tellen, om iets bij te dragen?

Het is een illusie te denken dat we onmisbaar zijn in het sociale leven. Niemand is dat. Maar een afname van onze sociale activiteiten hoeft niet noodzakelijk te leiden tot een aantasting van onze status als mens onder de mensen. Als vader, moeder, partner, grootouder of vriend zijn we uniek en onvervangbaar. Zelfs wanneer we hulpbehoevend zijn kunnen we nog veel blijven betekenen.

Binnen de afgeslankte kring van mensen kan onze sociale betrokkenheid, ons inlevend vermogen andere vormen aannemen. Het zijn kwaliteiten die zich niet laten begrenzen door muren of fysiek onvermogen.

Ook al zijn we nu misschien nog actief en gezond, het kan geen kwaad om af en toe al eens aan de zijlijn te gaan staan, ons terug te trekken, niet tussen te komen en de dingen gewoon te laten gebeuren. Vergelijk het met een vogel die vanuit de lucht de wereld aandachtig en welwillend observeert, zonder verdere verwachtingen. Het is een oefening die ons vermogen sterkt om te accepteren wat er op onze weg komt en om de fijne mens in ons niet te laten ondersneeuwen door kommer en kwel.

Is er een mooier geschenk voor onszelf en onze naasten denkbaar?

Mieke